

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Козак Ю.Г.
“ ___ ” _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини»

на тему: **«Стан та перспективи підвищення ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості (на прикладі ПАТ «Одескабель»)»**

Виконавець:

студентка ФМЕ, гр.64

Франціан Віра Андріївна

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Козак Юрій Георгійович

/підпис/

ОДЕСА – 2019

АНОТАЦІЯ

Франциан В.А., «Стан та перспективи підвищення ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості (на прикладі ПАТ «Одескабель»)), кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за магістерською програмою «Міжнародні економічні відносини», Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження - процес здійснення експортної діяльності промислового підприємства та її ефективність.

У роботі розглянуто теоретичні аспекти дослідження ефективності експортної діяльності промислового підприємства, узагальнено чинники, що мають вплив на ефективність експортної діяльності, розглянуто основні методи оцінки ефективності експортної діяльності промислового підприємства.

Проведено організаційно-економічну характеристику експортної діяльності ПАТ «Одескабель», досліджено чинники внутрішнього та зовнішнього середовища, що впливають на ефективність експорту. Проаналізовано показники ефективності експорту, проведено факторний аналіз експортної виручки та ефективності експорту та експертну оцінку чинників впливу на ефективність експортної діяльності підприємства кабельної промисловості.

Запропоновано ряд організаційно-економічних заходів підвищення ефективності експортної діяльності та визначено основні заходи розширення ринків збуту як напрям підвищення ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель».

Ключові слова: експортна діяльність підприємства, експорт, ефективність експортної діяльності, оцінка ефективності експорту, факторний аналіз, експертний метод оцінки, напрями підвищення ефективності експортної діяльності.

ANNOTATION

Frantsyan V.A. "State and prospects of increasing the efficiency of export activity of the cable industry enterprise (on the example of PJSC "Odeskabel")",
thesis for Master degree in specialty 292 «International economic relations» under the program
«International economic relations»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

Thesis consists of three sections. The object of study is the process of export activity of an industrial enterprise and its efficiency.

Diploma thesis considers theoretical aspects of research on the efficiency of export activity of an industrial enterprise, generalizes the factors that have an impact on the efficiency of export activity of the enterprise of the cable industry, considers the main methods of assessing the efficiency of export activity of an industrial enterprise.

Organizational and economic characteristics of PJSC "Odeskabel" export activity were carried out, internal and external environmental factors affecting the efficiency of export activity of the enterprise were investigated. Indicators of export efficiency were analyzed, factor analysis of export earnings and export efficiency and expert evaluation of factors which influence on efficiency of export activities of the cable industry were made.

A variety of organizational and economic measures for improving the efficiency of export activity have been proposed and the main measures for expanding the sales markets have been identified as a direction for increasing the efficiency of export activity of PJSC "Odeskabel".

Keywords: export activity of the enterprise, export, efficiency of export activity, estimation of export efficiency, factor analysis, expert method of estimation, directions of increase the efficiency of export activity.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КАБЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	7
1.1. Сутність та складові ефективності експортної діяльності промислового підприємства	7
1.2. Чинники, що впливають на ефективність експортної діяльності підприємства кабельної промисловості	25
1.3. Методи оцінки ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості	33
Висновки до розділу 1.....	42
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КАБЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	44
2.1. Організаційно-економічна характеристика експортної діяльності ПАТ «Одескабель».....	44
2.2. Аналіз чинників, що впливають на ефективність експортної діяльності ПАТ «Одескабель».....	54
2.3. Оцінка ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель».....	62
Висновки до розділу 2.....	84
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КАБЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....	86
3.1. Організаційно-економічні заходи підвищення ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель».....	86
3.2. Розширення ринків збуту кабельної продукції як напрям підвищення ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель».....	101
Висновки до розділу 3.....	111
ВИСНОВКИ.....	113
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	117
ДОДАТКИ.....	125

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. На сучасному етапі, в умовах глобалізації світової економіки, виробництво продукції на експорт є важливою та невід'ємною складовою господарської діяльності кожного успішного підприємства. Здійснення експорту стає важливою передумовою для розширення ринкової присутності за кордоном, збільшення обсягів виробництва, а також підвищення якості продукції, що сприяє зміцненню конкурентних позицій підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Головним критерієм доцільності активізації експортної діяльності промислового підприємства є її ефективність. Ефективність господарської діяльності є однією з економічних категорій, що виступає підґрунтям для відбору та реалізації альтернативних варіантів економічного розвитку підприємства, обумовлює доцільність реалізації інноваційно-інвестиційних проектів створення нових видів продукції і послуг та ін.

Протягом останніх років ефективність експортної діяльності вітчизняних промислових підприємств значно знизилась. На сучасному етапі в економіці України відбувається спад промислового виробництва, зниження обсягів експорту продукції найважливіших галузей промисловості країни, до яких належить і кабельна промисловість. Для вирішення даної проблеми, перед промисловими підприємствами постає необхідність прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності експорту своєї продукції. Такі обставини підвищують актуальність та необхідність дослідження стану та перспектив підвищення ефективності експортної діяльності підприємств кабельної промисловості.

Метою даної роботи є дослідження ефективності здійснення експортних операцій на підприємстві кабельної промисловості та визначення основних напрямів її підвищення.

Для досягнення поставленої мети було поставлено такі завдання:

- дослідити сутність поняття ефективності експортної діяльності на підприємстві;
- розглянути фактори, що впливають на ефективність експортної діяльності підприємства кабельної промисловості;
- узагальнити методи оцінки ефективності експортної діяльності промислового підприємства;
- проаналізувати особливості експортної діяльності ПАТ «Одескабель»;
- провести оцінку ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель» та факторів, що на неї впливають;
- скласти комплекс організаційних-економічних заходів підвищення ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель»;
- розробити пропозиції щодо розширення ринків збуту з метою підвищення ефективності експортної діяльності підприємства.

Об'єкт дослідження – процес здійснення експортної діяльності промислового підприємства та її ефективність.

Предмет дослідження – комплекс пропозицій щодо підвищення ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості ПАТ «Одескабель».

Методологічну основу дипломної роботи складають теоретичні положення економічної науки та наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячені питанням ефективності експортної діяльності підприємств. При написанні роботи застосовувались такі методи дослідження: аналіз та синтез, метод наукового пізнання, метод порівняльного аналізу, формально-логічний метод, діалектичний метод, метод SWOT – аналізу. Для оцінки ефективності експортної діяльності підприємства були використані такі методи, як графічні, математичні, методи статистичного аналізу, економіко-математичні методи та методи експертних оцінок.

Інформаційною базою дослідження є періодичні видання, наукова література, електронні ресурси, законодавчі документи, офіційно опублікована статистична інформація, звіти ПАТ «Одескабель».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковано статтю на тему «Методичні підходи до оцінки експортної діяльності підприємств» на студентській науково-практичній конференції «Минуле, сучасне, майбутнє» (м. Одеса, 2019) та «Сучасні тенденції структури та динаміки світового ринку товарів кабельної промисловості» на Всеукраїнському форумі з проблем міжнародних економічних відносин «Розвиток міжнародної торгівлі в умовах глобальних економічних дисбалансів» (м. Житомир, 2019 р.). Також, було взято участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених «Глобальні та регіональні аспекти інноваційного розвитку економіки» у секції «Теоретичні та прикладні проблеми сучасних міжнародних економічних відносин» з доповіддю «Сучасні тенденції структури та динаміки світового ринку товарів кабельної промисловості» (28 березня 2019 р.)

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літературних джерел та додатків.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було розглянуто основні питання оцінки ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості та напрями її підвищення. Тема була розглянута на прикладі ПАТ «Одескабель».

Аналіз сучасних наукових досліджень, проведений у першому розділі, виявив, що поняття «експортна діяльність» є досить складним та невизначеним, оскільки досі немає єдиної думки щодо сутності цієї економічної категорії. В результаті аналізу теоретичних підходів різних дослідників вважаємо, що експортна діяльність - це системний тривалий процес, що складається з певних етапів, до яких належить підготовка компанії до експорту, адаптація товару до вимог потенційного ринку збуту та власне здійснення експорту, що несе за собою певні економічні наслідки.

Головною умовою проведення експортної діяльності промислового підприємства є її ефективність. Узагальнюючи думки різних авторів, нами були обрано найбільш оптимальне визначення поняття ефективності експортної діяльності промислового підприємства, що, на нашу думку, означає здатність організації досягати своїх цілей на зарубіжних ринках за умови економічності використання всіх видів ресурсів.

Варто зазначити, що ефективність експортної діяльності підприємств кабельної промисловості підлягає впливу великої кількості чинників, що приводять до позитивних та негативних змін. На основі досліджень нами було сформовано класифікацію основних чинників впливу на ефективність експортної діяльності підприємств та визначено, що найпоширенішою класифікацією є поділ чинників на внутрішні та зовнішні.

Аналізуючи методи оцінки ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості нами були виокремлено три основні методи: метод оцінки експортної діяльності за допомогою системи показників, метод факторного аналізу та метод експертних оцінок чинників

впливу на ефективність експортної діяльності. В результаті дослідження методичних підходів ми сформували набір найважливіших показників, які доцільно застосовувати для комплексної оцінки ефективності експортної діяльності підприємства кабельної промисловості, серед яких: питома вага експорту у загальному обсязі реалізованої продукції, валютна ефективність експорту; ефективність експорту підприємства; рентабельність експорту; економічний ефект експорту. При здійсненні факторного аналізу нами пропонується проаналізувати вплив факторів на зміну експортної виручки та на зміну ефективності експорту продукції.

У другому розділі нами було досліджено особливості сучасного стану ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель». Проаналізовано динаміку зміни обсягу експорту та його частки у загальному обсязі реалізації за період з 2014 по 2018 роки. Було виявлено, що за п'ятирічний період обсяги експорту збільшились у 3,6 рази. Основною продукцією ПАТ «Одескабель», що йде на експорт, є: ЛАН-кабелі, волоконно-оптичні кабелі, силові кабелі та проводи самонесучі ізольовані. Географічна структура експорту ПАТ «Одескабель» є досить великою та різноманітною. Завдяки розвитку Інтернет-торгівлі підприємство з кожним роком охоплює все більше і більше ринків збуту своєї продукції. Експорт здійснюється переважно в країни Центрально-Східної Європи і Європейського Союзу (Франція, Чехія, Румунія, Словаччина, Польща та ін.), а також Великобританія, США і країни Африки.

На основі дослідження чинників впливу, нами було зроблено SWOT – аналіз експортної діяльності ПАТ «Одескабель» та визначено основні істотні проблеми, що впливають на експортну діяльність підприємства, до яких належать: зниження ділової активності споживачів кабельно-провідникової продукції та дефіцит оборотних коштів; високі норми податків та часта зміна податкового законодавства України; ризик нестабільності курсу національної валюти; зростання цін на енергоносії; відсутність ефективної форми організації відділу, що здійснює експортні операції тощо.

Для оцінки ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель» нами було проаналізовано основні показники, такі як економічна ефективність експорту, рентабельність експорту, економічний ефект експорту та валютна ефективність експорту. Було виявлено, що з 2015 по 2018 роки розглянуті показники мають поступову тенденцію до зниження, що негативно відображається на діяльності підприємства. За п'ятирічний період показник ефективності експорту знизився на 10,6%, рентабельність експорту зменшилась на 11%, різниці між показником валютної ефективності експорту та оберненим курсом валюти зменшилась на 0,0048 EUR/грн. або на 81,4%.

Проведений факторний аналіз експортної виручки та ефективності експорту по 3 основним видам продукції дозволив визначити, що на зниження ефективності експорту ПАТ «Одескабель» з 2017 по 2018 роки вплинули такі фактори, як підвищення собівартості експортної продукції; підвищення накладних витрат на експорт; зменшення кількості експортної продукції.

Також, було оцінено чинники впливу на ефективність експортної діяльності ПАТ «Одескабель» методом експертних оцінок, та було виявлено, що найбільше, на думку експертів, на ефективність експортної діяльності підприємства впливають: високий рівень конкуренції на зовнішньому ринку; високий рівень вимог до технологічних показників якості в європейських країнах; популярність торгової марки за кордоном; система управління виробництвом, професійність та компетентність працівників відділу; рівень якості виробленої продукції.

У третьому розділі нами було запропоновано заходи підвищення ефективності експортної діяльності ПАТ «Одескабель». Для вирішення проблем, пов'язаних з експортною діяльністю ПАТ «Одескабель» нами було запропоновано ряд організаційних-економічних заходів. До організаційних заходів, що можуть значно покращити діяльність підприємства на зовнішніх ринках, ми віднесли:

1. підвищення конкурентоспроможності експортної продукції підприємства шляхом постійного проведення виробничих інновацій та проведення політики диверсифікованості виробництва продукції;

2. участь у міжнародній науково-технічній співпраці, яка включає спільну розробку науково-технічних проблем, обмін науковими результатами і виробничим досвідом, спільну підготовку кваліфікованих кадрів. Нами пропонується вступ ПАТ «Одескабель» до міжнародних організацій, таких як «Міжнародна електротехнічна комісія (IEC)», «Міжнародна конференція «Jicable»», «Міжнародна рада з великих електричних систем високої напруги «CIGRE»»;

3. встановлення новітнього програмного забезпечення в області експортної діяльності – Export On-Demand, що дозволить ПАТ «Одескабель» покращити свою діяльність на міжнародному ринку, знизити ризики, пов'язані з дотриманням експортних вимог, і підвищити ефективність експорту;

4. створення відділу зовнішньоекономічної діяльності, що дозволить здійснювати ефективне управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства та досягти максимальної ефективності експортних операцій.

Серед економічних заходів підвищення ефективності експортної діяльності нами було виділено заходи щодо мінімізації виробничої собівартості експортної продукції та заходи зниження накладних витрат на експорт.

Крім того, для підвищення ефективності експортної діяльності та збільшення обсягів експорту продукції нами було запропоновано заходи розширення ринків збуту кабельної продукції ПАТ «Одескабель», а саме участь у міжнародних промислових виставках та ярмарках, маркетингові заходи щодо стимулювання збуту продукції, а також вихід та збільшення обсягів експорту на ринках країн Європейського Союзу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абалкин Л.И. Конечные народнохозяйственные результаты. Сущность, показатели, пути повышения. – 2-е изд. доп. и перераб. – М., 1982. – 236 с.
2. Аль-Оста Салім Абдуль-Азіз Трикомпонентна модель експортної діяльності підприємства/ Аль-Оста Салім Абдуль-Азіз // Маркетинг і менеджмент інновацій – 2015. - №1 – с. 213 – 220.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. — 2-ге вид., доп. і перероблене. / В. Г. Андрійчук. — К.: КНЕУ, 2002. — 624 с.
4. Андришин В.П. Фактори ефективності експортної діяльності підприємства / В.П. Андришин // Науковий вісник Херсонського державного університету – 2014. - №5 – С.11 – 14.
5. Балажкун О.Ю. Шляхи вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності підприємства / О.Ю. Балажкун, Н.Ю. Тимошенко // Актуальні проблеми економіки та управління – 2016 - №10 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/73388/68765>
6. Безрукова Т.Л. Классификация показателей оценки эффективности экономической деятельности промышленного предприятия / Т.Л. Безрукова, А.Н. Борисов, И.И. Шанин // Общество: политика, экономика, право. – 2012. – № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dom-hors.ru/issue/per/2012-1/bezrukova-borisov-shanin.pdf>.
7. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с
8. Бондаренко А.В. Оценка факторов эффективности экспорта предприятия / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.confcontact.com/2012_03_15/ek1_bondarenkoAV.php
9. Бондаренко А.В. Теоретические подходы к понятию и оценке эффективности экспортной деятельности предприятия / А.В. Бондаренко // Экономические анализ: теория и практика – 2012 - №15. – С. 58-64.

10. Бондарєва Т.І. Оцінка ефективності експортної діяльності підприємства / Т.І.Бондарєва, А.І. Осадчук // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2011. – №3(15). – С.91–104.
11. Вічевич А.М. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібник / А.М. Вічевич, О.В. Максимець. – Львів : Афіша, 2004. – 140 с.
12. Волошина О.А. Формування витрат господарської діяльності підприємства / О.А. Волошина, Н.О. Клименко // Науковий вісник Херсонського державного університету – 2016 - №18 (1) – с. 85-88.
13. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник – 3-тє видання перероб. та доп. / О. П. Гребельник – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
14. Долан Э. Дж., Линдсей Д. Рынок: микроэкономическая модель / Пер. с англ. В. Лукашевича и др.; Под общ. ред. Б. Лисовика и В. Лукашевича. – С.-Пб.,1992. – 496 с.
15. Дубков С. Формирование и оценка экспортного потенциала промышленных предприятий / С.Дубков, С.Дадалко, Д.Фоменок // Банковский вестник. – 2011. – №28(537). – С.29–35.
16. Економічна енциклопедія: у 3 т. / Відп. ред. С.В. Мочерний та ін. — К.: Видавничий центр "Академія", 2000. — Т. 1. — 864 с.
17. Экономическая эффективность новой техники в машиностроении / А.П. Ковалев, Н.К.Кочалос, А.А.Колобов. – М.:Машиностроение, 1978. – 255 с.
18. Експортувати просто. Експорт Step by Step 10 кроків від виробництва до експорту: Практичний посібник/Автори: В.Кравченко, А. Голятко, Д. Копий, А.Полянський [та ін]. – "Саміт-книга", 2016. – 352 с.
19. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ від 16.04.1991 р., із змінами і доповненнями.

20. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підруч. [для студентів вищих навч. закладів] / О.С. Іванілов – К: Центр учбової літератури – 2009 – 728 с.

21. Івашків Т.С. Використання показника порівняльної економічної ефективності в умовах ринкової економіки // Наукові записки за матеріалами IV Міжн. конф. студентів та молодих учених “Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання”. Т. 1. – Донецьк, 2003. – С. 99-100.

22. Исаева Е.В. Промышленная выставка и маркетинговая политика промышленного предприятия / Е.В. Исаева // Вестник Омского университета. Серия «Экономика». – 2012. – № 1т . – С. 112–116.

23. Карпенко М.О. Удосконалення організації зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві / М.О. Карпенко, О.В. Захарченко // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури – 2010 - №26 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/486>

24. Квасникова В.В. Оценка эффективности экспортной деятельности организации по производству кабельно-проводниковой продукции: методика и апробация / В.В.Квасникова, В.А.Ермоленко // Вестник Витебского государственного технологического университета – 2016. - №1(30) – С. 140-151.

25. Концепция Just in Time [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.kpms.ru/General_info/Just_in_Time.htm

26. Кузьмін О.Є. Організація експортної діяльності підприємства/ О.Є. Кузьмін, А.В. Демчук // Сучасні проблеми економіки і менеджменту : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції/ Національний університет "Львівська політехніка". – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С. 173–174.

27. Лебідь І.Г. Ефективність механізмів управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств: базові підходи та методологія оцінки //

Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2011. – № 101. – Т. 2. – С. 128-134.

28. Ліпич Л.Г. Стратегії виходу підприємств на зовнішні ринки / Л.Г. Ліпич, А.О. Фатенок-Ткачук // Культура народів Причорномор'я. — 2007. — № 102. — С. 146-151.

29. Макмиллан Р. Економикс. – М.: «Издательство ПРИОР», 1998. – 384 с.

30. Мельник О.Г. Діагностика факторів впливу на експортну діяльність підприємства / О.Г. Мельник, М.Я. Нагірна // Інноваційна економіка. – 2013. – №5. – С. 63-66.

31. Міжнародна торгівля: навч.посібник / Ю. Г., Sporek T., Gribinsea A., Molendowski E., Shengelia T. [та ін]. - 5-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю.Г. Козака, Т. Спорека, Е. Молендовського – Київ-Катовіце-Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.

32. Морозова, Е. В. Учет и анализ внешнеэкономической деятельности : учебное пособие для студентов направления бакалавриата 080100.62 «Экономика» и специальности 080109.65 «Бухгалтерский учет, анализ и аудит» всех форм обучения / Е. В. Морозова, И. В. Лотоцкая ; Сыкт. лесн. ин-т. – Сыктывкар : СЛИ, 2012. – 136 с.

33. Мягкова Г.Г. Анализ внешнеэкономической деятельности [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://abc.vvsu.ru/books/An_vn_de/

34. Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посібник] / В.Є. Єрмаченко, С.В. Лабунська, О.Г. Маляревська та інші. – Х. : ВД „ІНЖЕК”, 2010. – 480 с.

35. Орлов П.А. Экономика предприятия: Учеб. пособие. – Х.: РИО ХГЭУ, 2000. – 401 с.

36. Основи економічної теорії / С.В. Мочерний, С.А. Єрохін, Л.О. Канищенко та ін. – К.: Знання, 2000.

37. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч.посібник. / Козак Ю. Г., Sporek T., Gribinsea A., Shengelia T. [та ін].– 5-те видання, перероб та доп.

/ За ред.. Ю.Г. Козака, Т. Спорека – Київ-Катовіце: Центр учбової літератури, 2016. – 289 с.

38. Офіційний сайт компанії Amber Road [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.amberroad.com/>

39. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://odeskabel.com/main-rus/smi-o-nas.html>

40. Официальный сайт ОАО «ВНИИКП» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.vniikp.ru/activities/mezhdunarodnaya-deyatelnost/#!section=o-deiatelnosti>

41. Падерин И.Д. Научные и практические аспекты повышения экономической эффективности современного предприятия // Вісник Академії економічних наук України. – 2003. – №1. – С. 89–95.

42. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

43. Покропивный С. Ф. Экономика предприятия: учебник. Киев: КНЕУ, 2003.

44. Полегенька, М. А. Теоретична сутність економічної категорії "ефективність" / М. А. Полегенька // Агросвіт. – 2016. – №10. – С. 69–74.

45. Попова Т.Л. Удосконалення управління експортною діяльністю вітчизняного підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://professura.at.ua/forum/15-8-1>

46. Про зовнішньоекономічну діяльність – Закон України № 4496- VI (4496-17) від 13.03.2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 2.

47. Прокушев Е Ф. Внешнеэкономическая деятельность: Учебник / Е. Ф. Прокушев. — 7-е изд., испр. и доп. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2010. — 500 с.

48. Расширение рынков сбыта [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://supersales.ru/terminy-i-opredeleniya/rasshirenje-rynka-sbyta.html>

49. Рыбин В.Н. Планирование эффективности и интенсификация производства в машиностроении. – Л.: Машиностроение, 1989. – 128 с.
50. Рябухин С.Н. Аудит эффективности: учебник. М. : АТИСО, Экономика, 2009
51. Семенов К.А. Международные экономические отношения: Курс лекций. – М. : Гардарика, 1998. – 336 с.
52. Семенова В. Г. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості / В. Г. Семенова / / Экономика и управление предприятием - № 2/6(22), 2015- с. 54-57
53. Соркин С.Л. Эффективность внешнеэкономической деятельности: понятие, измерение и оценка : моногр. / Соркин С. Л. – Гродно : ГрГУ, 2011. – 130 с.
54. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2003. – 368 с.
55. Существующие барьеры в развитии экспорта кабельной продукции и пути их решения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://mobile.ruscable.ru/article/1484/>
56. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. – 408 с.
57. Фатенок-Ткачук А.О. Аналізування факторів впливу на розвиток зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств /А.О.Фатенок-Ткачук // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – №17. – С. 93-100
58. Череп А.В. Організаційно-економічний механізм експортної діяльності підприємства / А.В. Череп, О.Л. Ортинська // Національне господарство України: теорія та практика управління. – 2008. – С. 232-236.
59. Чернишова О.Б. Теоретичні засади факторного аналізу прибутку підприємства на базі детермінованих моделей / О.Б. Чернишова, В.О. Янковий // Економіка харчової промисловості. – №2 (26). – 2015. – с. 52-60.

60. Чернобай Л.І. Чинники формування витрат на експортну діяльність: загальна характеристика та класифікація / Л.І.Чернобай, Н.О.Вацик // Вісник національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2011. – №720. – С.315–327.

61. Чучук Ю.В. Теоретична сутність понять економічна ефективність та ефективність діяльності / Ю. В. Чучук. // Ефективна економіка. - 2014. - № 2. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_2_42

62. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика фінансового аналізу. – М.: ИНФРА–М, 1996. – 176 с.

63. Шкурупій О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посібник / О.В. Шкурупій, В.В. Гончаренко, І.А. Артеменко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 220 с.

64. Шнипко О. Нагромадження основного капіталу як фактор конкурентоспроможності економіки / Шнипко О. // Економіка України. – 2005. - № 7. – с.23-35.

65. Elena Beleska-Spasova Determinants and measures of export performance – comprehensive literature review / Elena Beleska-Spasova // JCEBI, Vol.1 (2014) - No.1 - pp. 63 – 74

66. Hessels J. Entrepreneurship, Export Orientation, and Economic Growth / J.Hessels, A. van Stel // Small Business Economics. – 2011. - №37(2). – p.255-268.

67. IGI Global [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.igi-global.com/dictionary/the-efficiency-performance-of-the-turkish-ceramic-sector-in-terms-of-revenue-and-export/45330>

68. Smida / Бази даних [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://05758730.smida.gov.ua/>

69. Wires And Cables Market Size, Share & Trends Analysis Report By Voltage (Low, High, Extra High), By Installation (Overhead, Underground), By End Use (Automotive, Energy & Power), And Segment Forecasts, 2018 –

2025 – [Электронный ресурс] - Режим доступа:
<https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/wire-and-cable-market-analysis-Market>.